

WEBINAR

Syndicaal aan de slag met milieu en mobiliteit

16 juni 2020

WEBINAR

Syndicaal aan de slag met milieu en mobiliteit

16 juni 2020

SESSIE MILIEU en GEZONDHEID

INHOUD

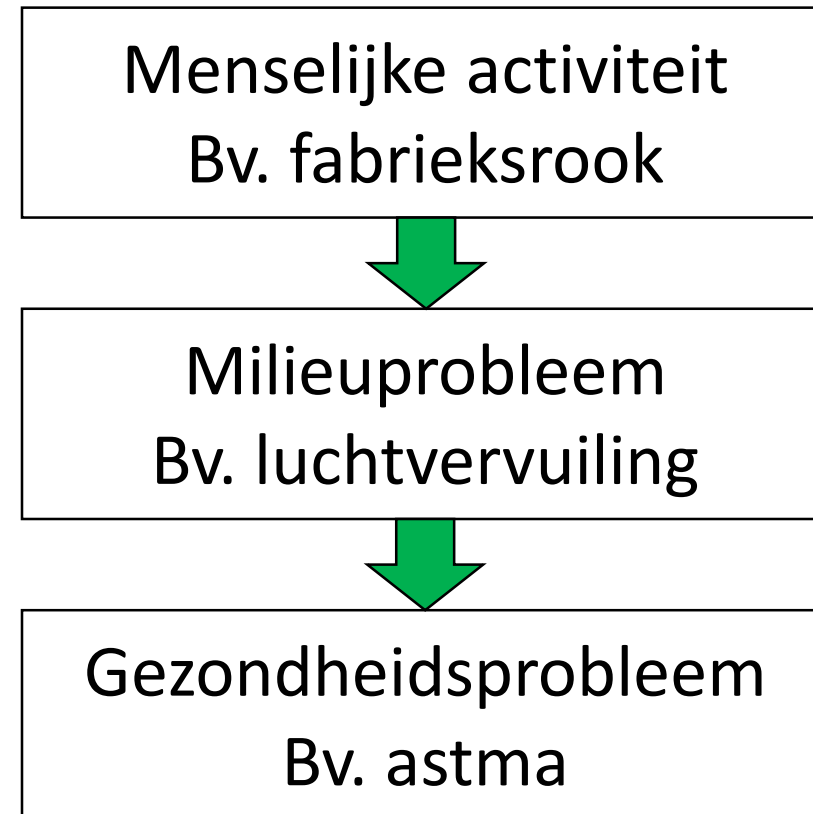
1. Het complexe verband tussen milieu en gezondheid
2. Milieu en gezondheid op de werkvloer – syndicale invalshoeken
3. Een syndicaal actieplan opstellen
 - Bevoegdheden van het Comité PB
 - Informatiebronnen

INHOUD

- 1. Het complexe verband tussen milieu en gezondheid***
2. Milieu en gezondheid op de werkvloer – syndicale invalshoeken
3. Een syndicaal actieplan opstellen
 - Bevoegdheden van het Comité PB
 - Informatiebronnen

Het complexe verband tussen milieu en gezondheid

- Niet altijd zo eenvoudig.
Voorbeeld:
- Voorzorgsprincipe!
- $\text{Risico} = \text{Kans} \times \text{Effect}$.

Persoonlijke kenmerken:

- Geslacht;
- Leeftijd;
- Genetische aanleg
- ...

Levensstijl:

- Voedingspatroon;
- Beweging;
- Te weinig slaap;
- Roken, ...

Gezondheid

Sociale omgeving:

- Sociaal-economische situatie
- Sociaal vangnet
- Niveau van technologie
- ...

Milieufactoren:

- Giftige stoffen in water, lucht en bodem
- Bacteriën, schimmels, ...
- Geluid- geur- en lichthinder
-

Geurhinder

Straling

**Gevaarlijke
stoffen**

**Biologische
agentia**

Bodem

**Te warm/
te koud**

**Milieu
en
Gezondheid**

**Binnen- en
buitenlucht**

Geluid

**Afval en
materialen**

Water

2015 Lancet Commission on Health and Climate Change

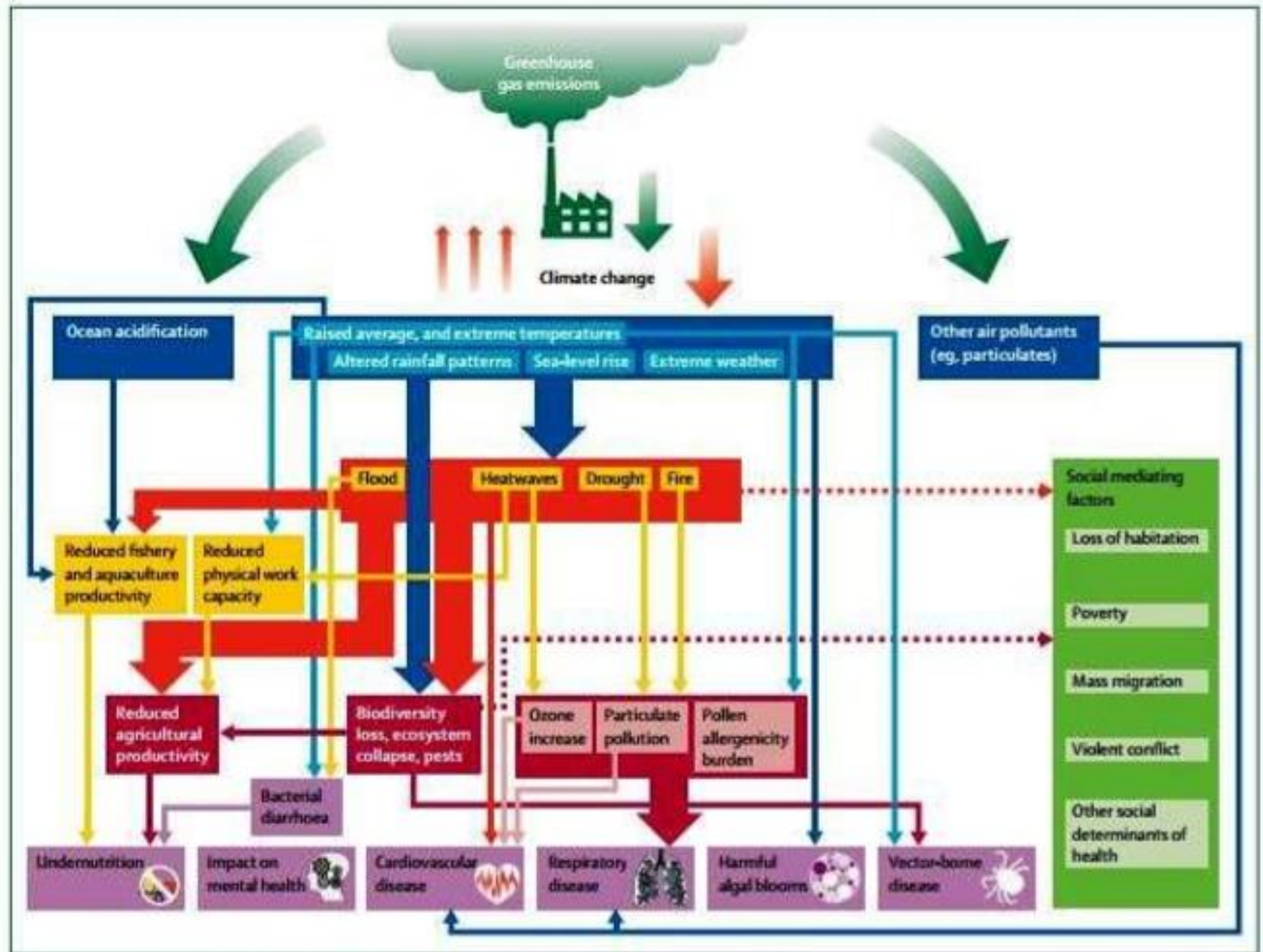
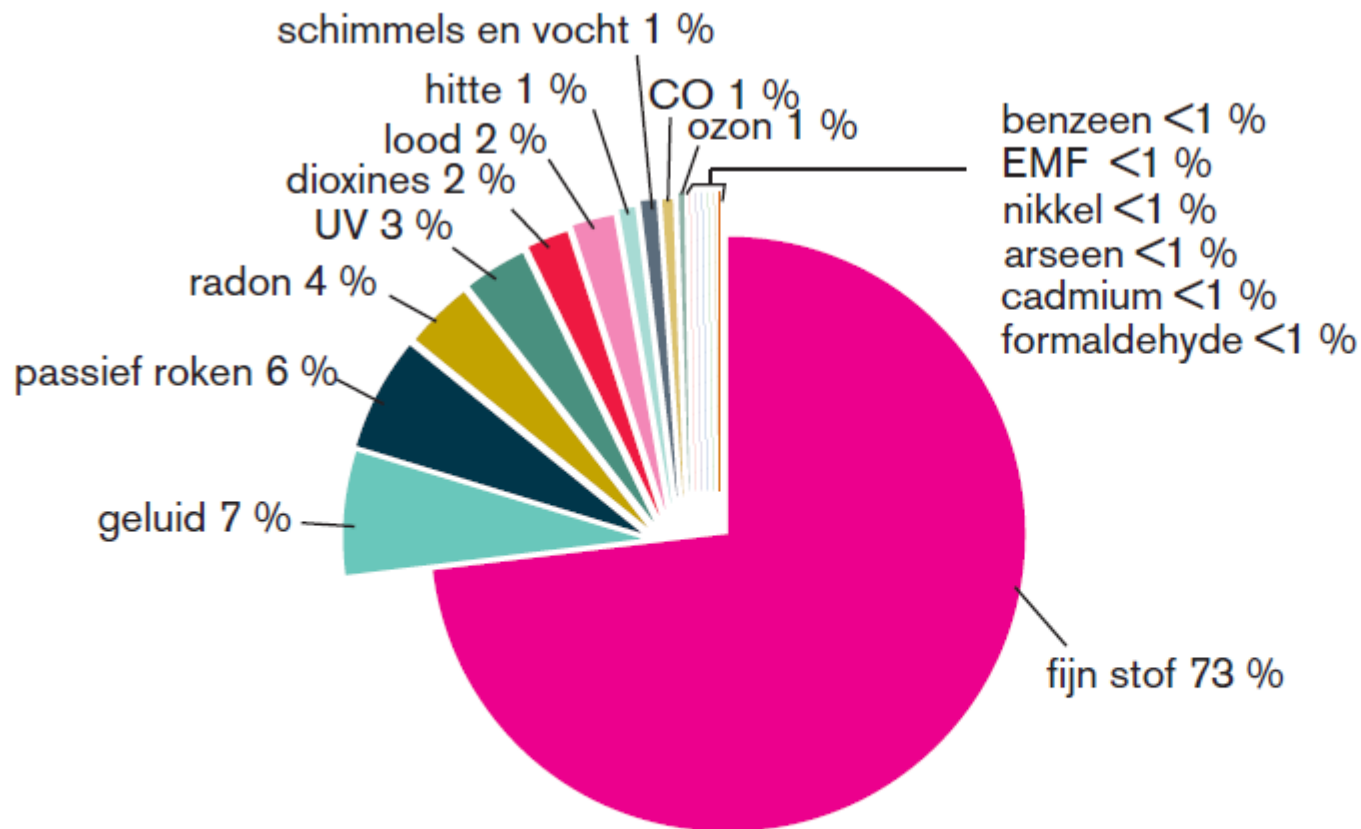

Figure 1: An overview of the links between greenhouse gas emissions, climate change, and health

Vlaams rapport - Gezondheidseffecten van milieupolluenten (DALY's)

op basis van de berekende verloren gezonde levensjaren (DALY's) ten gevolge van de beschouwde set van polluenten
De onzekerheid verschilt per polluent en per gezondheidseffect; berekening op basis van meest recente blootstellingsdata.

Bron: VITO (2012)

INHOUD

1. Het complexe verband tussen milieu en gezondheid
2. Milieu en gezondheid op de werkvloer – syndicale invalshoeken
3. Een syndicaal actieplan opstellen
 - Bevoegdheden van het Comité PB
 - Informatiebronnen

INHOUD

1. Het complexe verband tussen milieu en gezondheid
- 2. Milieu en gezondheid op de werkvloer – syndicale invalshoeken***
3. Een syndicaal actieplan opstellen
 - Bevoegdheden van het Comité PB
 - Informatiebronnen

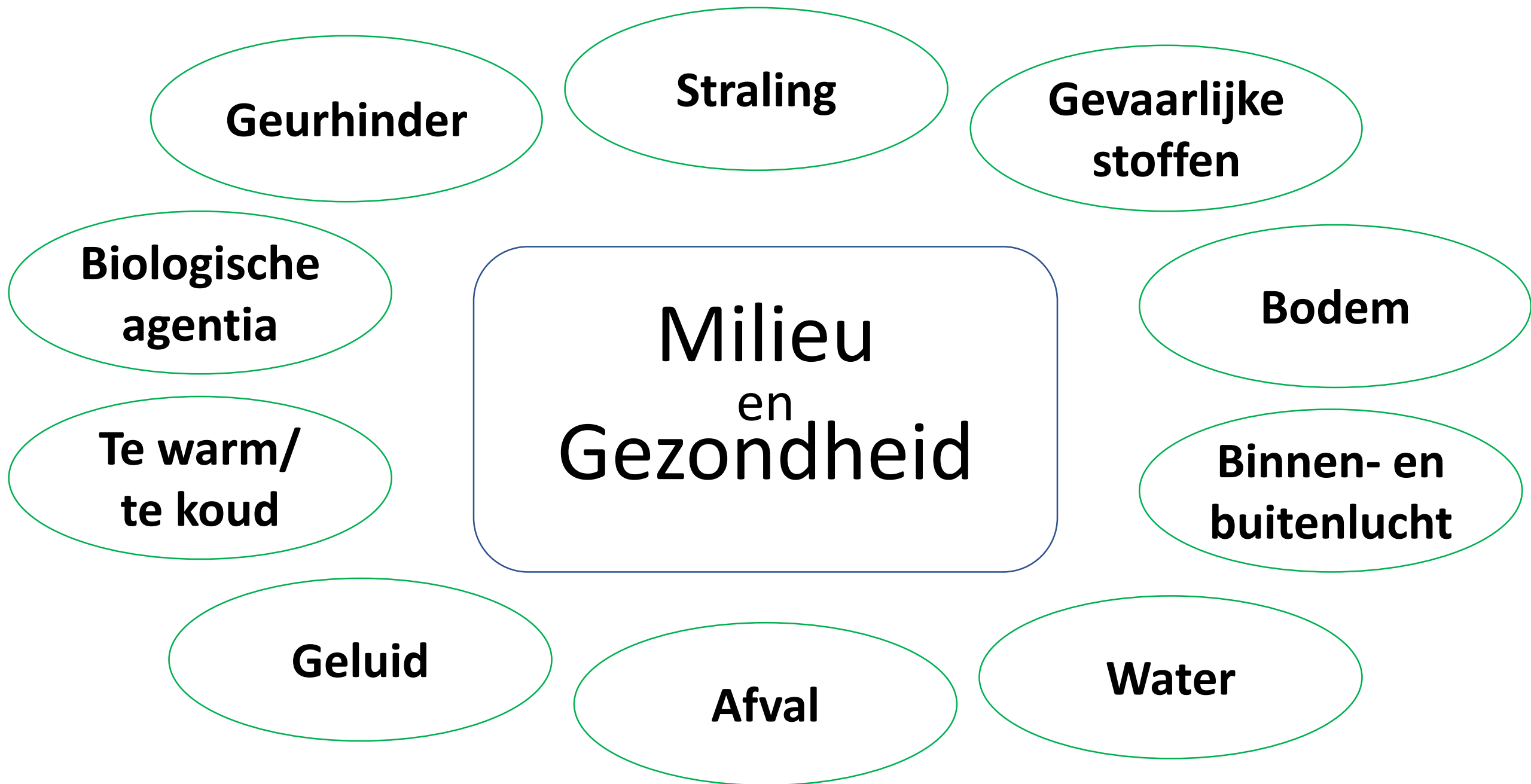
Milieu en gezondheid op de werkvloer – syndicale invalshoeken

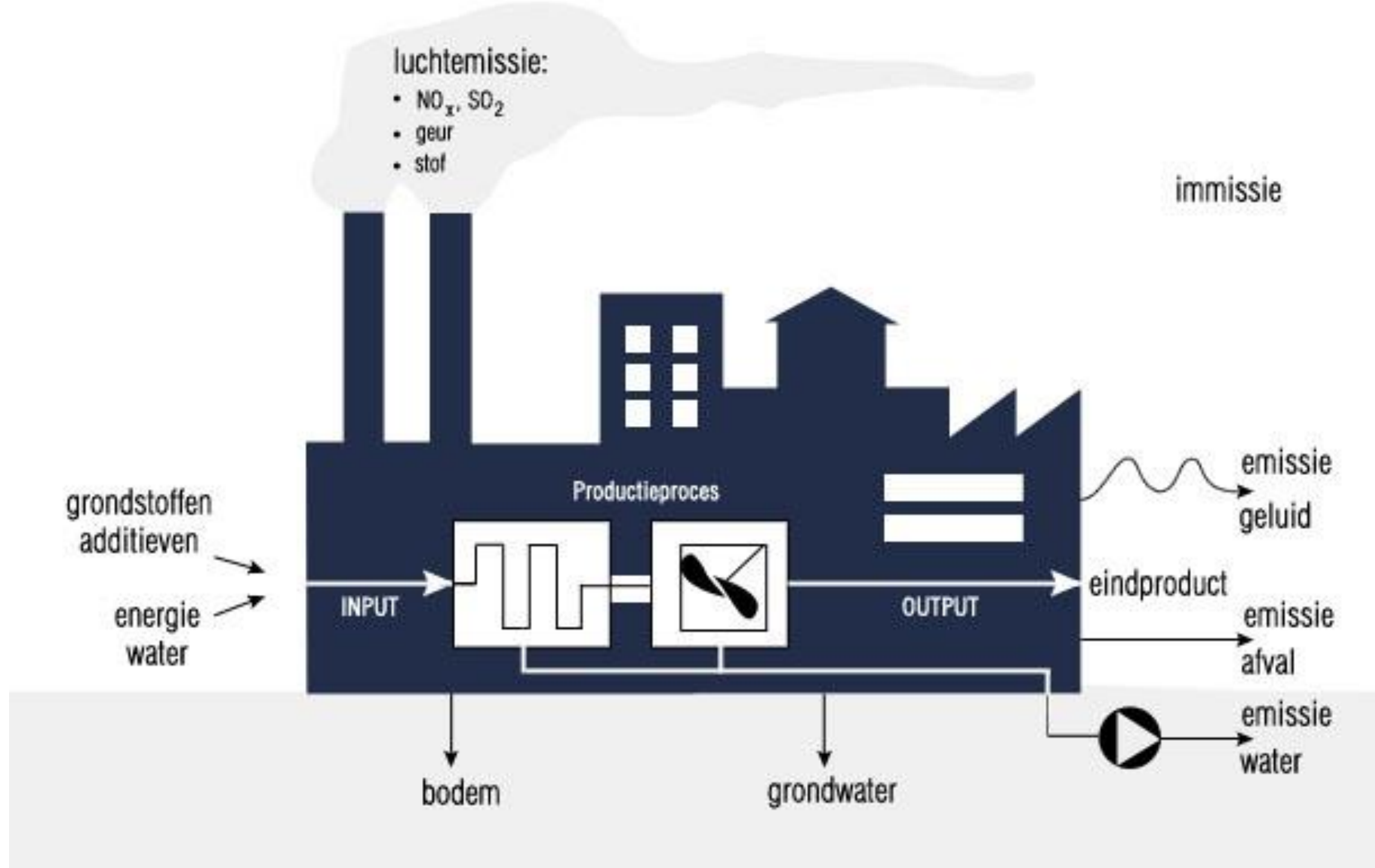
HOE KUNNEN WE WERKEN AAN HET MILIEU?

- Door ons te informeren
- Door te adviseren
- Door actie te voeren

WAAROVER KUNNEN WE ACTIES OPZETTEN?

- Milieu en gezondheid
- Milieuhinder en-vervuiling
- Grondstoffen, afvalpreventie, ...
- Energie, klimaat,
- Mobiliteit
- ...

Milieu en gezondheid op de werkvloer – syndicale invalshoeken

HOE KUNNEN WE WERKEN AAN HET MILIEU?

- Door ons te informeren
- Door te adviseren
- Door actie te voeren

WAAROVER KUNNEN WE ACTIES OPZETTEN?

- Milieu en gezondheid
- Milieuhinder en-vervuiling
- Grondstoffen, afvalpreventie, ...
- Energie, klimaat,
- Mobiliteit
- ...

Een syndicaal actieplan opstellen

INHOUD

1. Het complexe verband tussen milieu en gezondheid
2. Milieu en gezondheid op de werkvloer – syndicale invalshoeken
- 3. *Een syndicaal actieplan opstellen***
 - ***Bevoegdheden van het Comité PB***
 - ***Informatiebronnen***

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

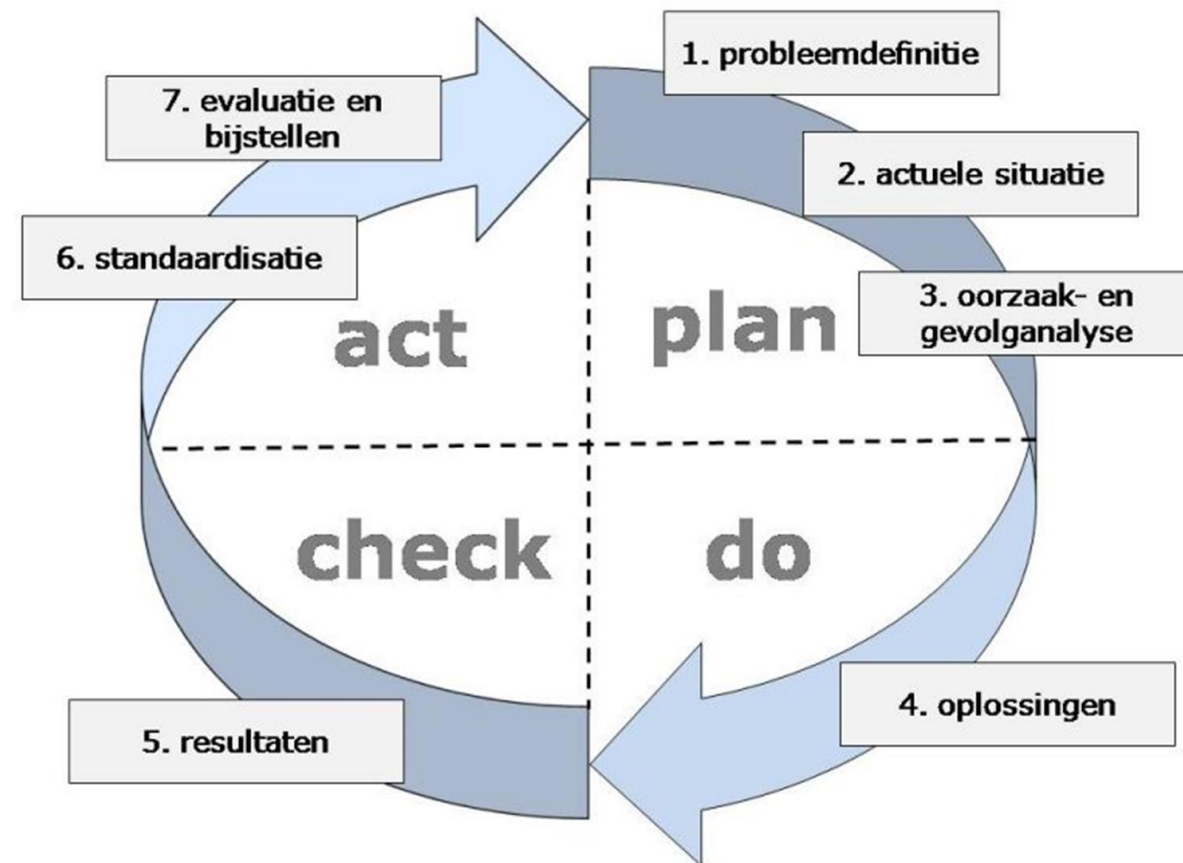
- Informatie verzamelen
- Probleemstelling en doelstellingen vastleggen
- Tijdschema opstellen

2. Voorstelling problematiek op Comité PB

3. Actieplan opstellen

4. Actieplan uitvoeren

5. Evaluatie/bijsturing

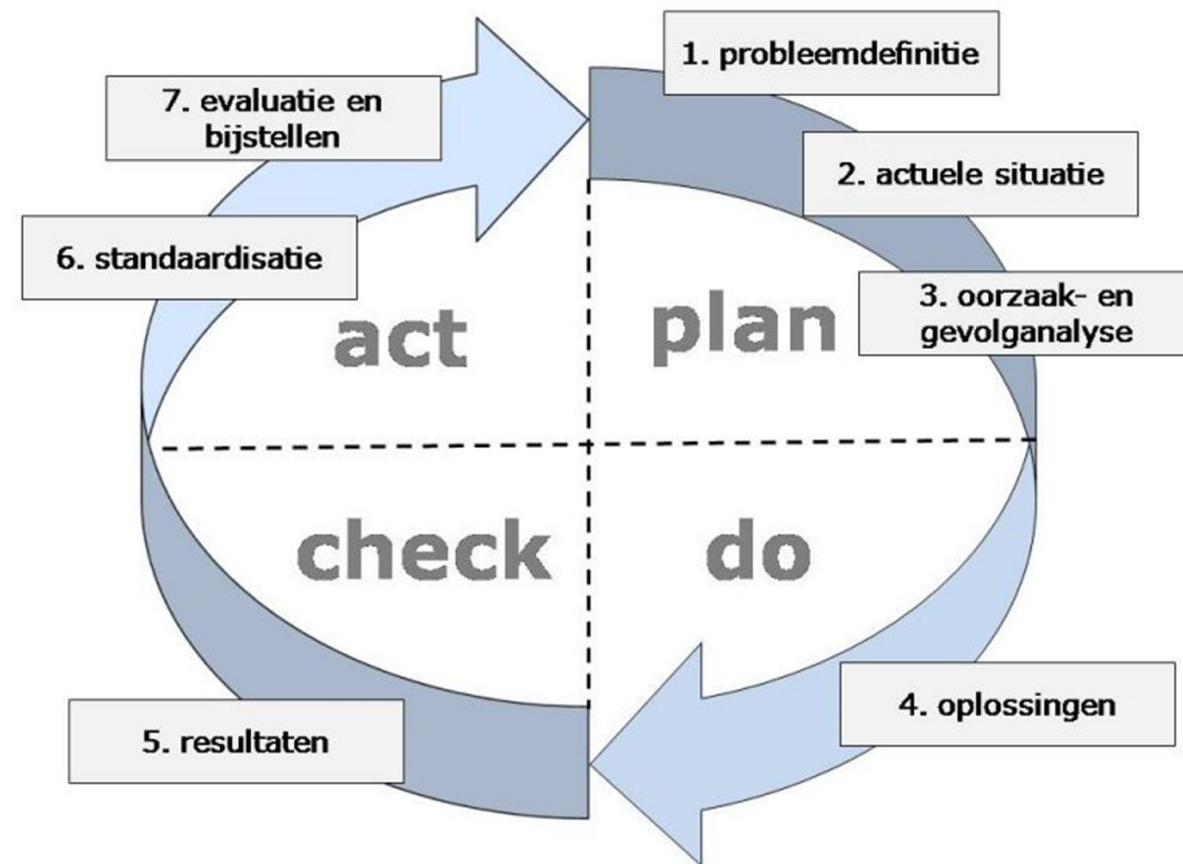

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

- *Informatie verzamelen*
- Probleemstelling en doelstellingen vastleggen
- Tijdschema opstellen

2. Voorstelling problematiek op Comité PB
3. Actieplan opstellen
4. Actieplan uitvoeren
5. Evaluatie/bijsturing

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 1: Voorbereiding

VEROORZAAKT JE BEDRIJF MILIEU EN GEZONDHEIDSPROBLEMEN?

JA

Beschik je over een
syndicaal mandaat?

JA

Ken je de
bevoegd-
heden van je
mandaat?

NEE

Stap met je
probleem naar
de leden van
het Comité PB.

GEEN IDEE

Informatiebronnen
raadplegen!
Leden van het Comité
PB, de OR of de SA
hebben hier toegang
tot!

NEE

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 1: Voorbereiding

Bevoegdheden van het Comité PB

Volledig informatierecht!

“Alle al dan niet door de arbeids- of milieureglementering opgelegde inlichtingen, verslagen, adviezen en documenten, die verband houden met ...het intern of extern milieu.”

Codex over het welzijn op het werk

In Vlaanderen zie Vlarem 2, artikel 4.1.9.3.

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 1: Voorbereiding

Bevoegdheden van het Comité PB

Volledig adviesrecht!

“Het Comité PB ... moet adviezen uitbrengen en voorstellen formuleren omtrent het door de onderneming gevoerde beleid inzake bedrijfsinterne milieuzorg.”

Codex over het welzijn op het werk

In Vlaanderen zie Vlarem 2, artikel 4.1.9.3.1 § 3

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 1: Voorbereiding

Informatiebronnen

- Milieuvergunning
- Integraal Milieujaarverslag (IMJV)
- Jaarverslag van de milieucoördinator
- Jaarlijkse toelichting van de werkgever
- Globaal preventieplan
- Jaarlijks actieplan (JAP)
- Maandverslag van de preventieadviseur
- Verslag van de externe dienst PB
- Economische financiële informatie (EFI)
- Lijst gevaarlijke stoffen.

De milieuvergunning/omgevingsvergunning

De indeling in klassen is gebaseerd op de aard en de belangrijkheid van de milieu-effecten.

- **Klasse 1** betekent de meest hinderlijke activiteit.
 - vergunning aanvragen bij de deputatie van de provincie
 - Milieucoördinator verplicht (in/extern
- **Klasse 2:** minder hinderlijke activiteit.
 - vergunning aanvragen bij het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente
- **Klasse 3:** de minst hinderlijke activiteit.
 - ☐ Meldingsplicht

De milieuvergunning /omgevingsvergunning

- Het is de taak van de leden van het Comité PB om de milieuvergunning in het oog te houden. Welk soort vergunning is het (klasse I of II)? Hoe lang loopt de vergunning nog?
- Syndicale aandachtspunten:
 - ✓ Vergunningsklasse
 - ✓ Vergunningstermijn
 - ✓ Bijzondere voorwaarden
 - ✓ Klachten/adviezen
 - ✓ De geschiedenis
 - ...

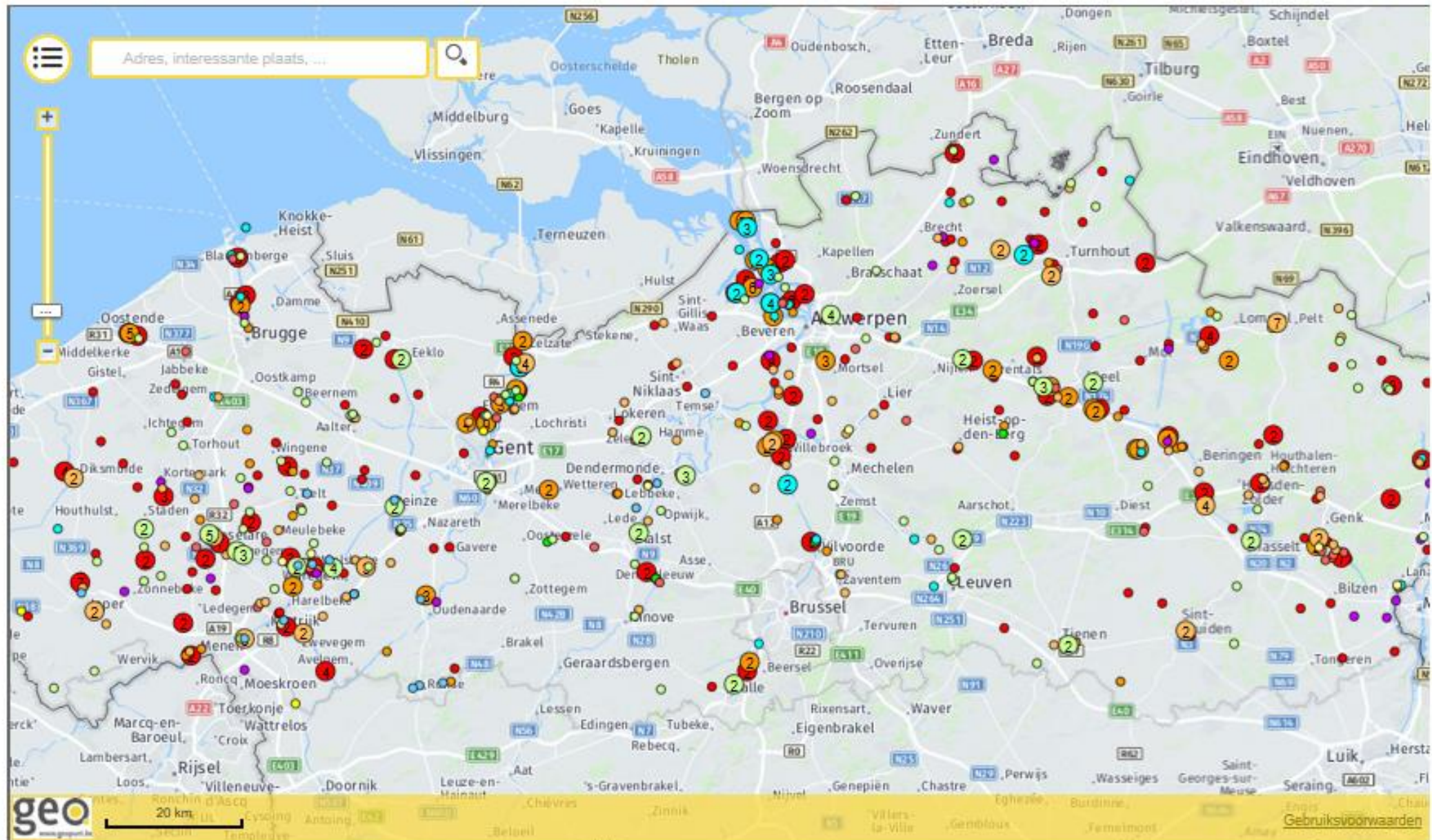
Het Integraal Milieujaarverslag IMJV

- moet **voor 15 maart** bij de Vlaamse milieuadministratie toekomen.
- Het Comité PB, de OR en de SA ontvangen tegelijkertijd een kopie van het verslag.
- Bestaat uit deelverslagen: afvalstoffenmelding, emissiegegevens voor lucht en water, lozing van afvalwater, ...

<https://imjv.milieuinfo.be/>

<https://omgeving.vlaanderen.be/overzicht-gpbv-installaties-in-vlaanderen-industrie>

Overzicht GPBV-installaties in Vlaanderen (industrie)

Jaarlijkse toelichting van de werkgever

- De werkgever moet één keer per jaar aan het Comité PB een toelichting geven bij het milieubeleid van de onderneming. (Dit is niet hetzelfde als het jaarverslag van de coördinator.)
- Het jaarverslag handelt over de activiteiten van de milieucoördinator, bij de jaarlijkse toelichting gaat het over ***het milieubeleid van het bedrijf.***
- De timing, de inhoud en de vorm liggen niet vast

Het jaarverslag van de milieucoördinator

- Alle klasse I-bedrijven moeten MC aanstellen (al vanaf 4 juli 1996).
- MC moet alle informatie, wetgeving en documenten met betrekking tot het milieu bewaren en ter beschikking stellen van het Comité PB.
- Ieder jaar **voor 1 april** moet de MC een jaarverslag afgeven aan de bedrijfsleiding, het Comité PB en de OR.
- Jaarverslag moet volledig overzicht van zijn werkzaamheden bevatten.

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

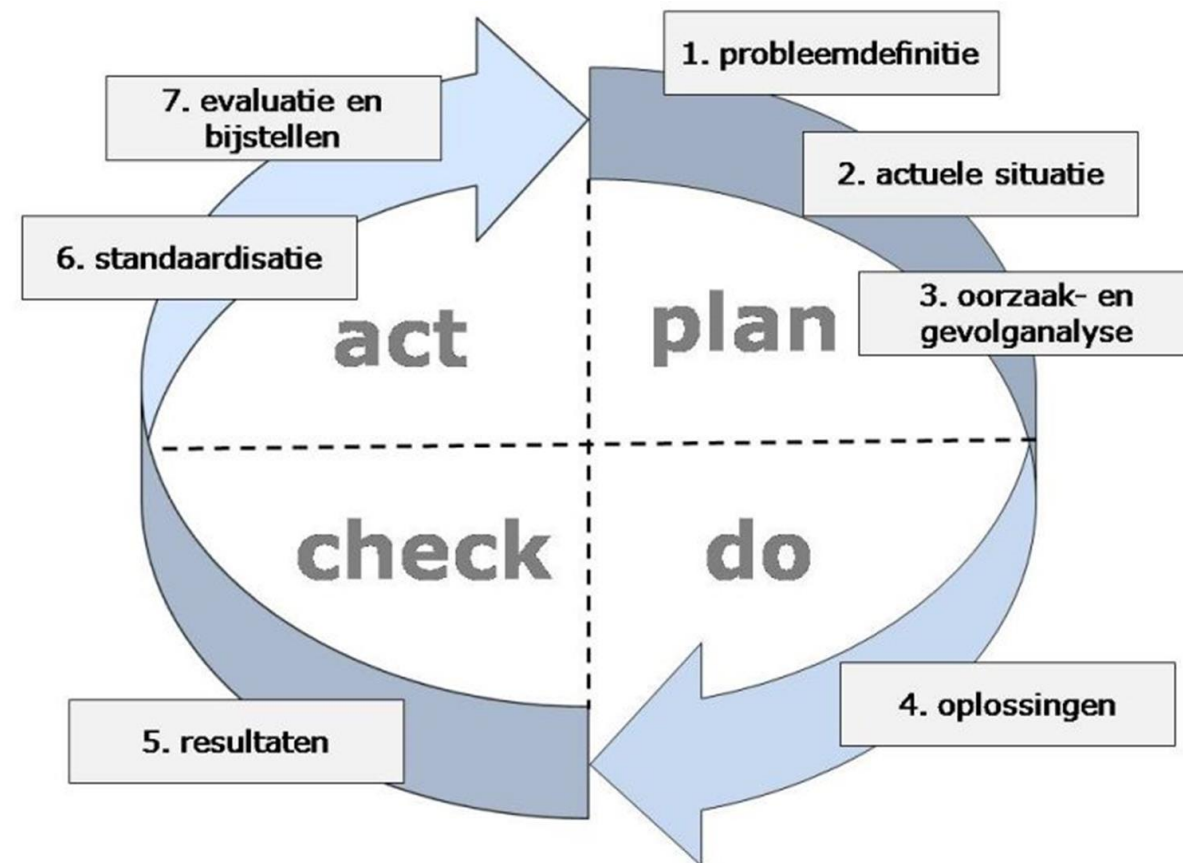
- Informatie verzamelen
- Probleemstelling en doelstellingen vastleggen
- Tijdschema opstellen

2. Voorstelling problematiek op Comité PB

3. Actieplan opstellen

4. Actieplan uitvoeren

5. Evaluatie/bijsturing

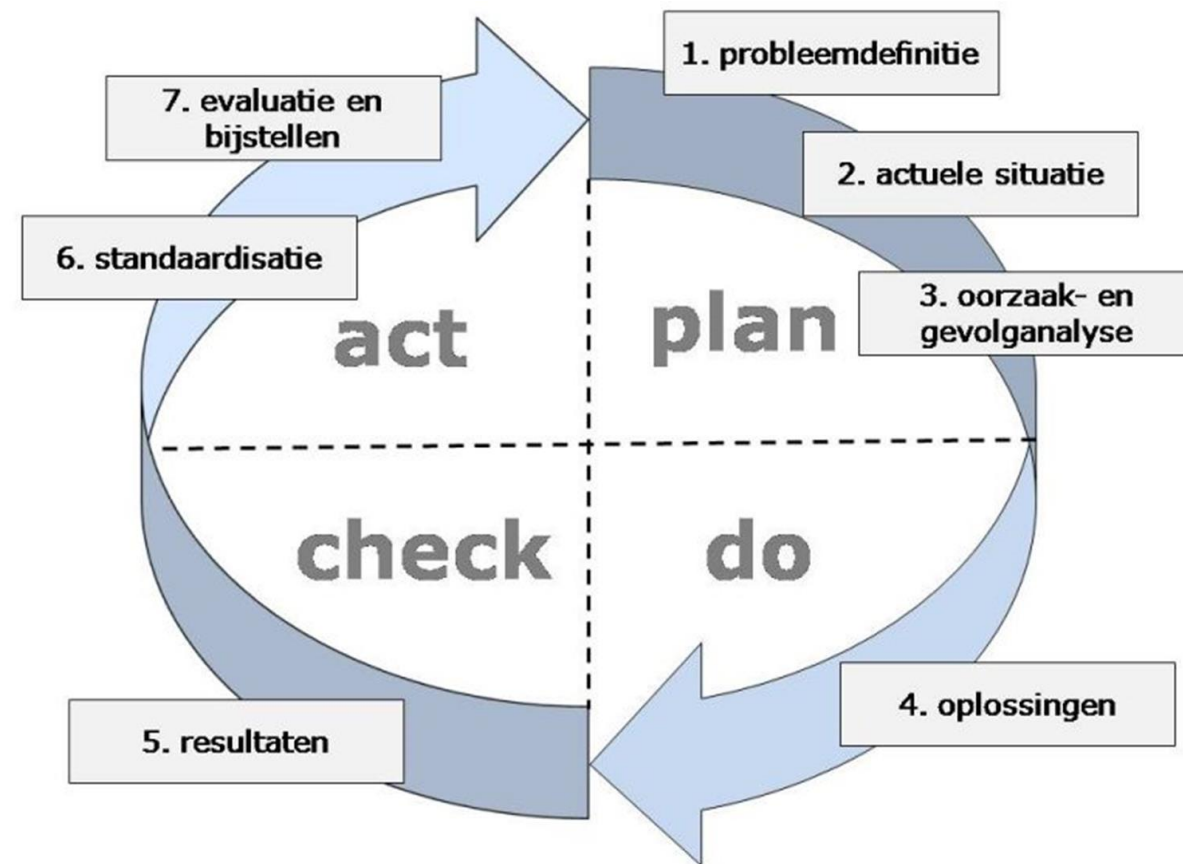

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

- Informatie verzamelen
- *Probleemstelling en doelstellingen vastleggen*
- *Tijdschema opstellen*

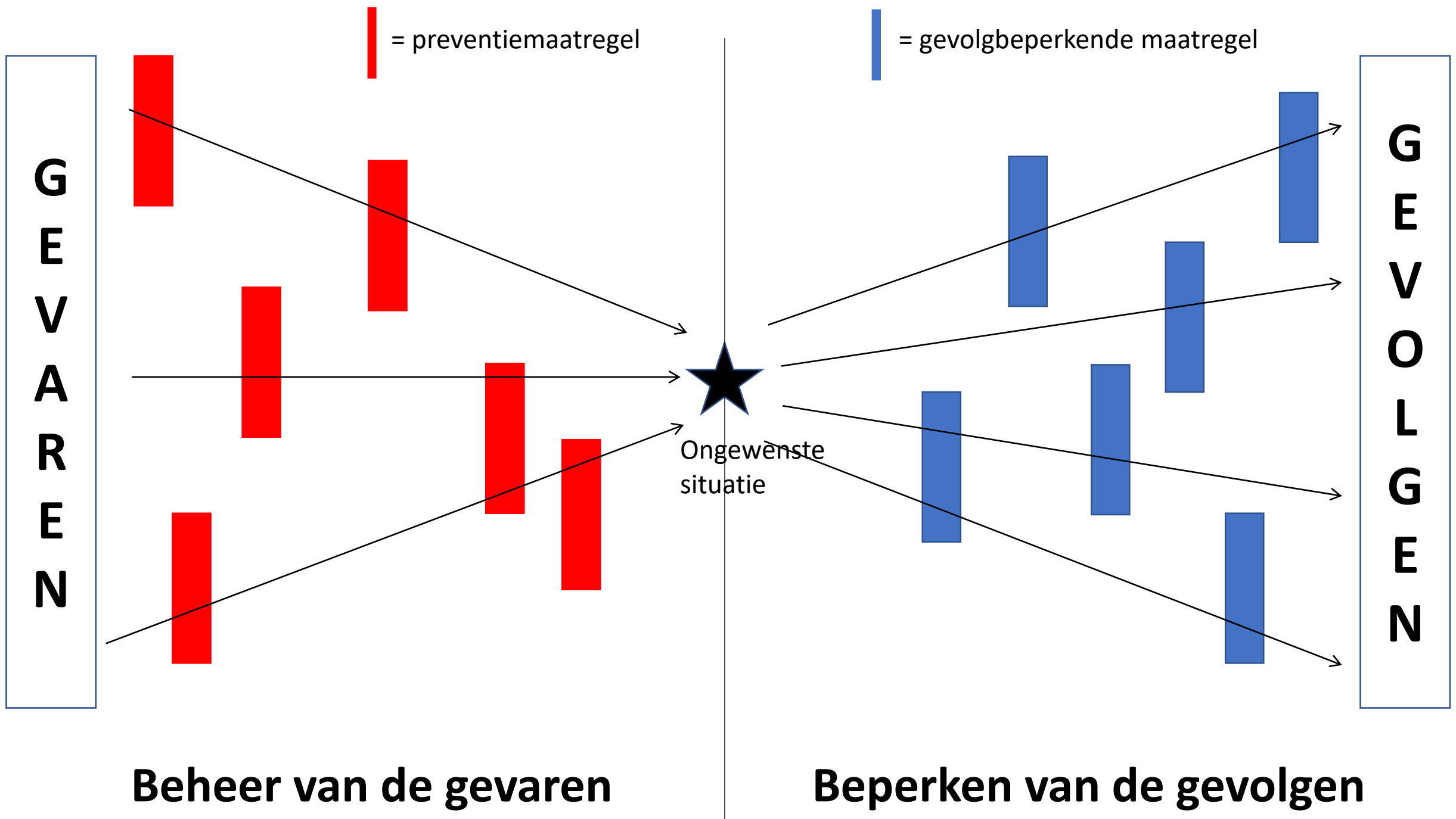
2. Voorstelling problematiek op Comité PB
3. Actieplan opstellen
4. Actieplan uitvoeren
5. Evaluatie/bijsturing

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 1: Voorbereiding

Probleemstelling
Gevolg- en oorzaak-analyse

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 1: Voorbereiding

Doelstellingen formuleren

Doelstellingen zijn idealiter SMART-geformuleerd:

S = specifiek

M = meetbaar

A = aanvaardbaar

R = realistisch

T = tijdsgebonden

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

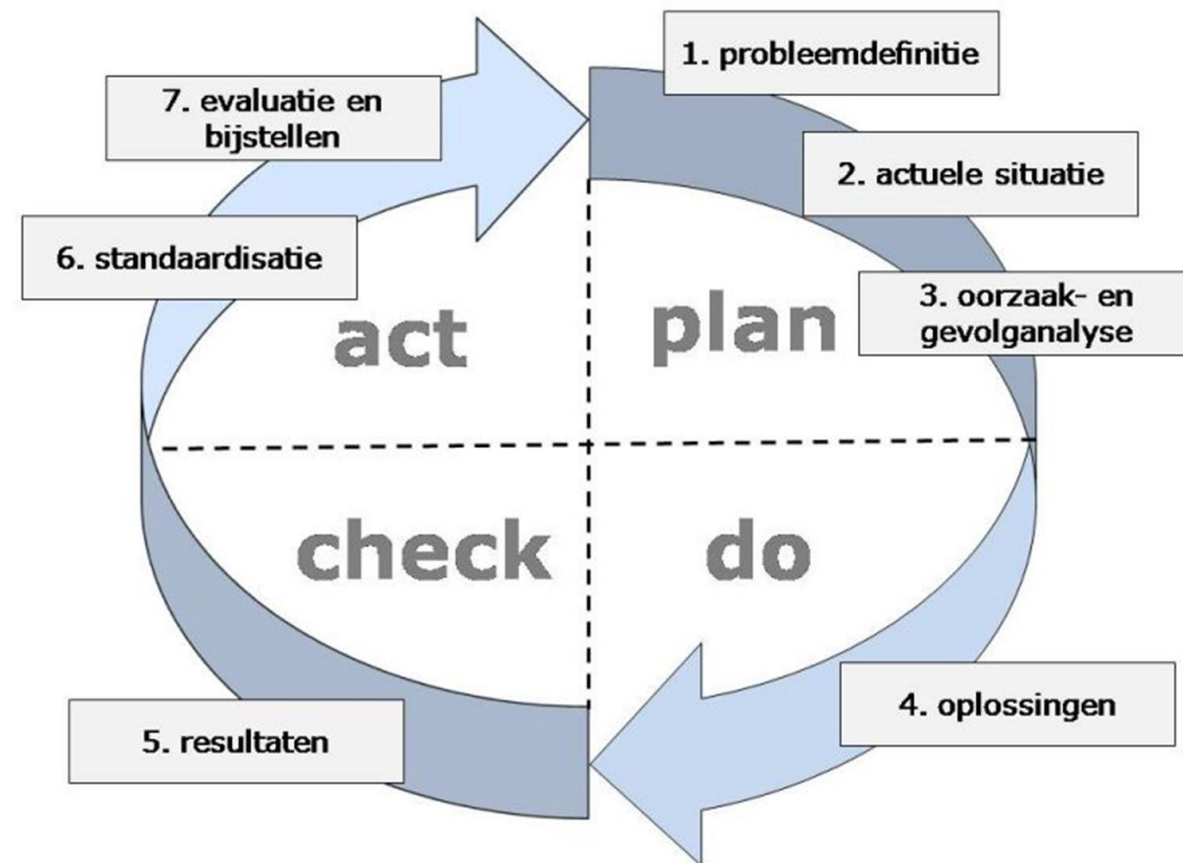
- Informatie verzamelen
- Probleemstelling en doelstellingen vastleggen
- Tijdschema opstellen

2. Voorstelling problematiek op Comité PB

3. Actieplan opstellen

4. Actieplan uitvoeren

5. Evaluatie/bijsturing

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

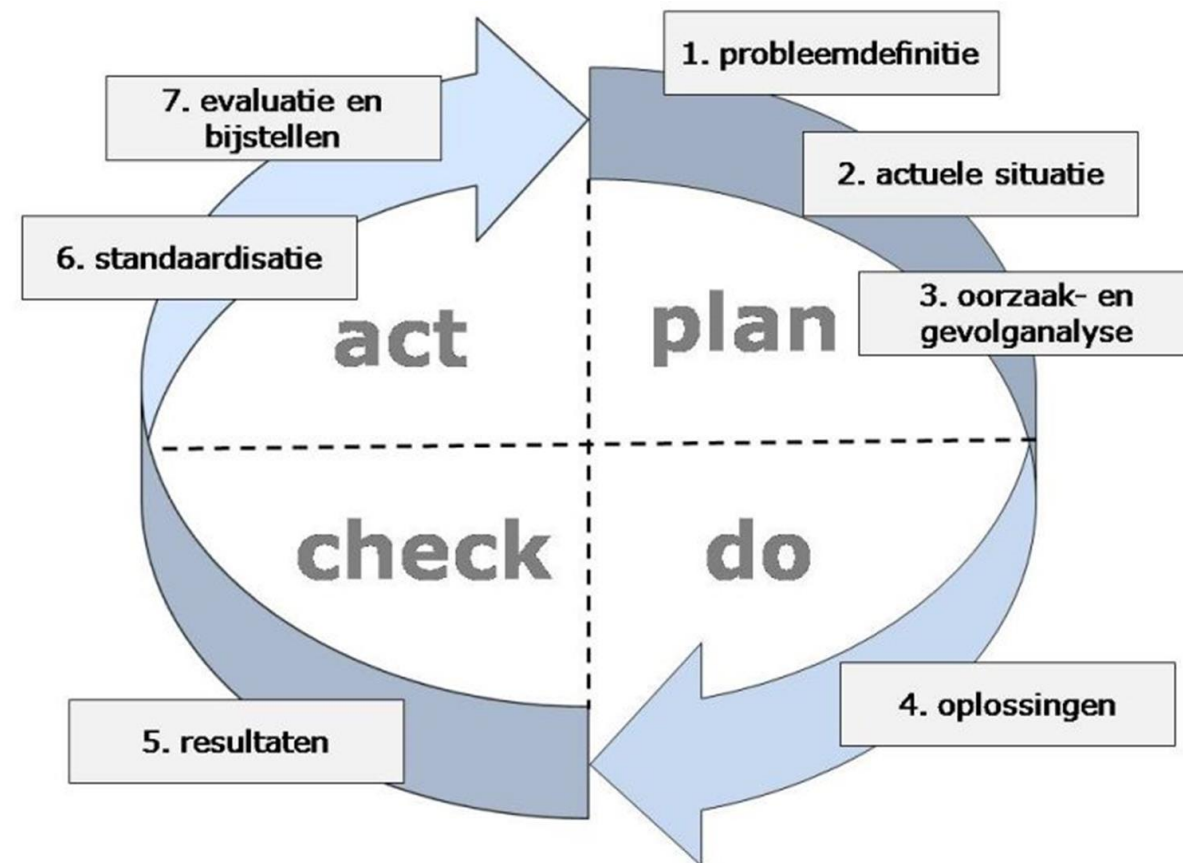
- Informatie verzamelen
- Probleemstelling en doelstellingen vastleggen
- Tijdschema opstellen

2. *Voorstelling problematiek op Comité PB*

3. Actieplan opstellen

4. Actieplan uitvoeren

5. Evaluatie/bijsturing

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 2: Voorstelling problematiek op Comité PB

Milieu- en gezondheidskalender

maand	topic
januari	Overzicht van de producten met gevaarlijke eigenschappen
februari	Bespreking van het jaarlijks afvalstoffenverslag; Bespreking van het jaarverslag van de interne dienst PB; Bespreking van het jaarverslag van de arbeidsgeneeskundige dienst
maart	Bespreking economische financiële informatie (EFI);
april	bespreking van het milieujaarverslag; bespreking van het jaarverslag van de milieucoördinator

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 2: Voorstelling problematiek op Comité PB

Milieu- en gezondheidskalender

maand	topic
mei	Bespreking van de lijst met risicoposten opgesteld door de bedrijfsarts
juni	Bespreking van de activiteiten van de preventieadviseurs van de externe dienst PB
september	Jaarlijkse toelichting over het gevoerde milieubeleid; Inventaris en bespreking gebruik PBM's; Organisatie en werking van de eerste hulp en de dringende verzorging

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 2: Voorstelling problematiek op Comité PB

Milieu- en gezondheidskalender

maand	topic
november	Twee maanden voor het einde van het dienstjaar (meestal 1 november) moeten de leden van het Comité PB het werkgeversvoorstel voor een jaarlijkse actieplan (JAP) krijgen. Het Comité PB krijgt twee maanden om advies te geven;
december	Inventaris van uitrustingen die moeten gekeurd worden; Bespreking van de werking van de interne dienst PB (en medische afdeling)

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

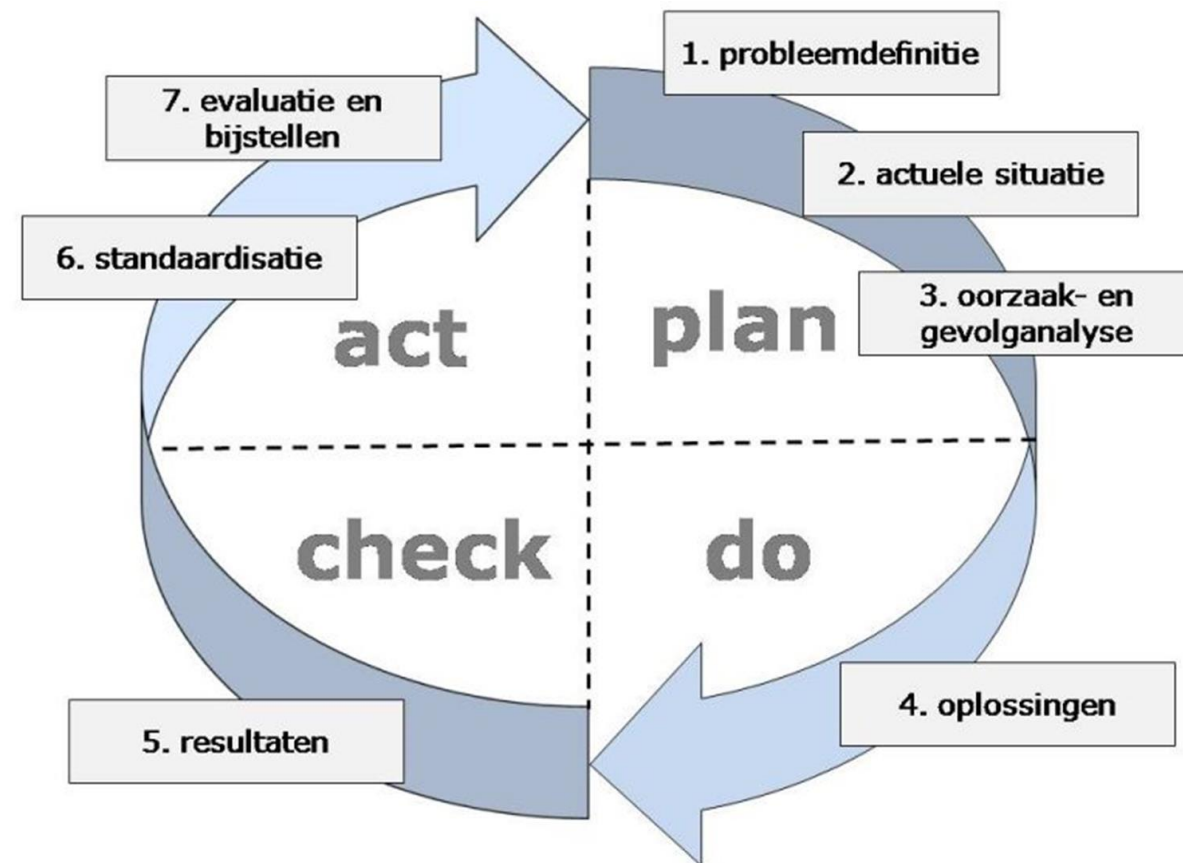
- Informatie verzamelen
- Probleemstelling en doelstellingen vastleggen
- Tijdschema opstellen

2. Voorstelling problematiek op Comité PB

3. Actieplan opstellen

4. Actieplan uitvoeren

5. Evaluatie/bijsturing

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

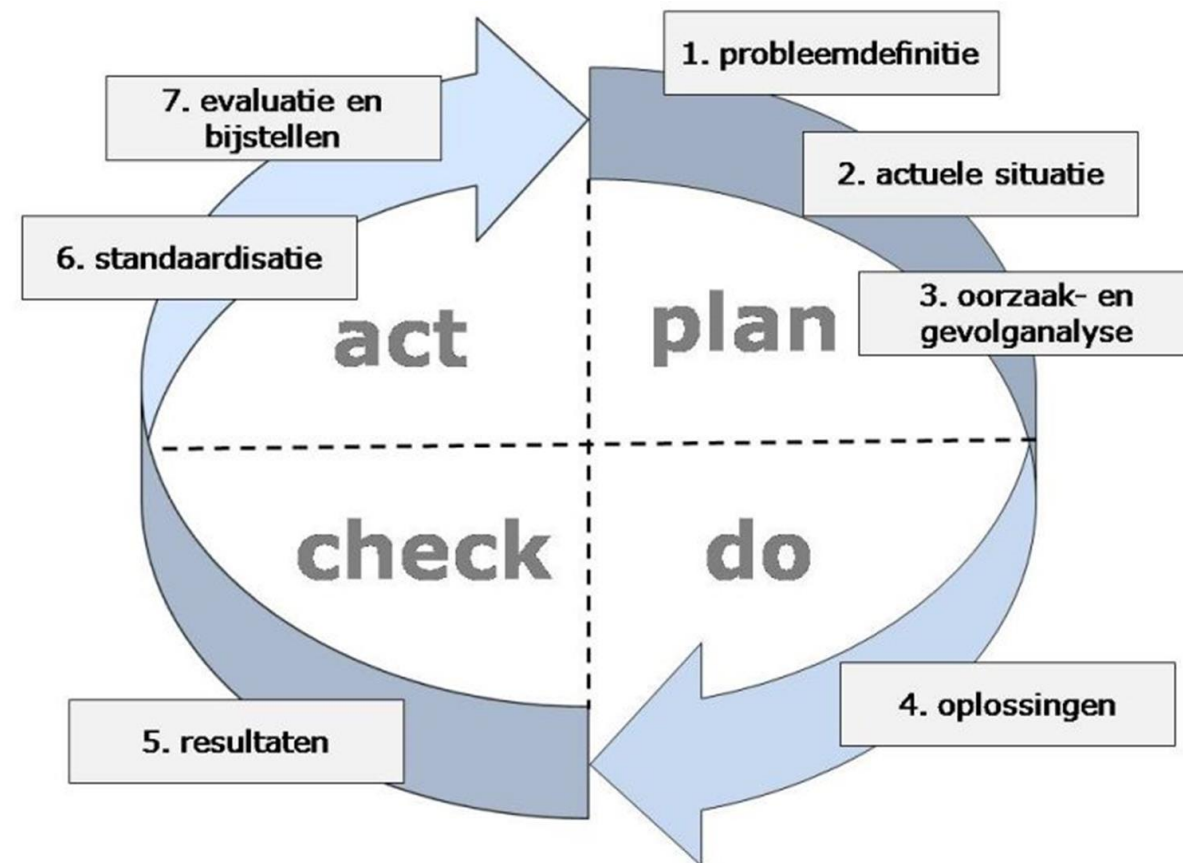
- Informatie verzamelen
- Probleemstelling en doelstellingen vastleggen
- Tijdschema opstellen

2. Voorstelling problematiek op Comité PB

3. *Actieplan opstellen*

4. Actieplan uitvoeren

5. Evaluatie/bijsturing

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 3: Actieplan opstellen

Bv:

- Oplossingen zoeken (technische optimalisatie, bron-en blootstellingsreducerende maatregelen, sanering,...)
- Probleem beter begrijpen (meetcampagne, biomonitoring,)
- Communicatie (infovergaderingen, ...)

Een syndicaal actieplan opstellen

STAP 3: Actieplan opstellen

Een goed actieplan bevat een aantal elementen die essentieel zijn:

- Welk doel streven we na?
- Wat moet gebeuren om dit doel te bereiken?
- Wie doet dit of is hiervoor verantwoordelijk?
- Wanneer moet het gebeuren?
- Welke middelen (materieel, financieel) moeten vrijgemaakt worden?
- Wanneer en hoe wordt de actie geëvalueerd?

Een syndicaal actieplan opstellen

1. Voorbereiding

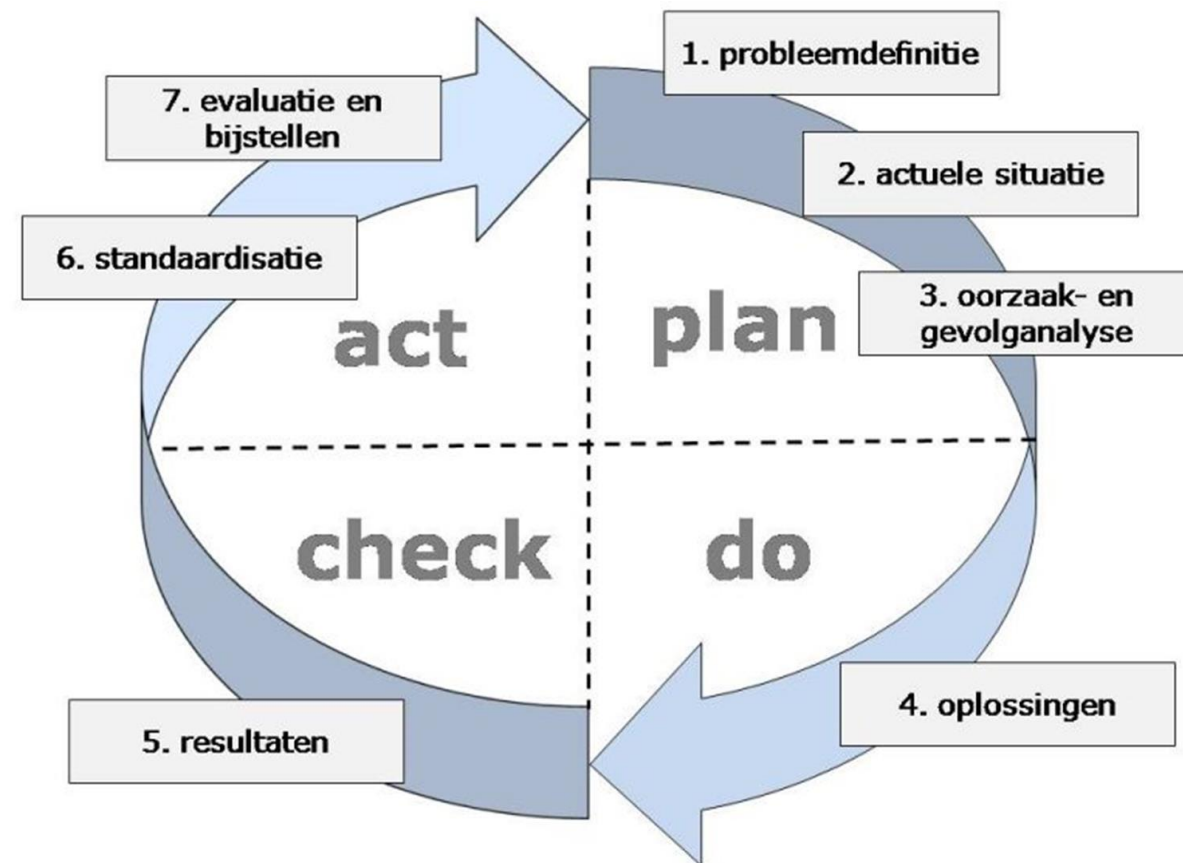
- Informatie verzamelen
- Probleemstelling en doelstellingen vastleggen
- Tijdschema opstellen

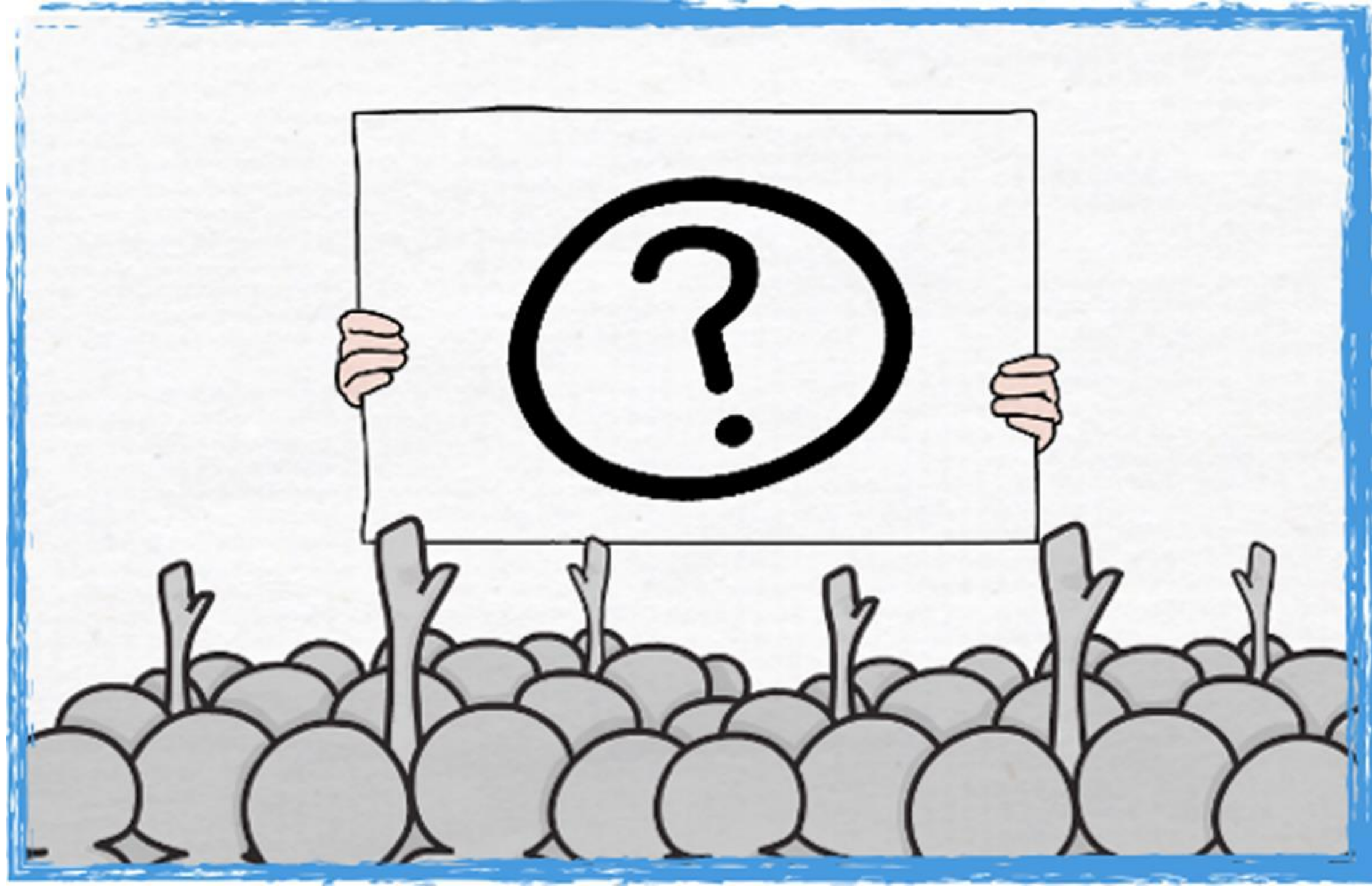
2. Voorstelling problematiek op Comité PB

3. Actieplan opstellen

4. Actieplan uitvoeren

5. Evaluatie/bijsturing

Bedankt voor jullie aandacht!